

Kinderdoding

Verschil in berechting tussen
mannelijke en vrouwelijke
kinderdoders

E.J.C. Goetheer

13-01-2010

Inhoud

- Aanleiding
- Onderzoeksopzet
- Wetgeving
- Resultaten
- Discussie

Aanleiding

- Proefschrift A.J. Verheugt, Moordouders. Kinderdoding in Nederland. Een klinisch en forensisch psychologische studie naar de persoon van de kinderdoder (2007).
- Focus: verschil in berechting van mannelijke en vrouwelijke kinderdoders

Onderzoeksopzet

- (Verklaring voor) verschil in opgelegde straf en maatregel aan mannelijke en vrouwelijke kinderdoders
- Casussen:
 - Vanaf 2003 t/m heden
 - Gepubliceerd op www.rechtspraak.nl
 - Doding door ouders / verzorgers
- Statistische toetsing SPSS: Mann-Whitney toets

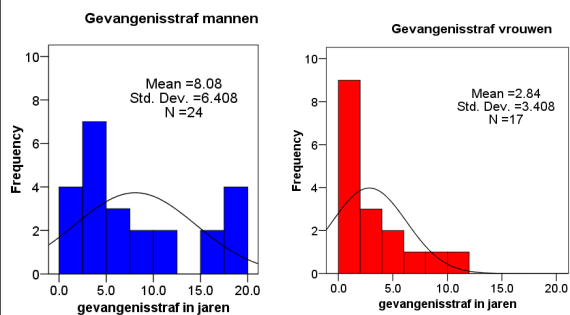
Wetgeving

- Onderscheid vormen van kinderdoding:
 - Neonaticide (aparte wetgeving, art. 290 & 291 Sr)
 - Infanticide: leeftijd kind 1 dag tot 1 jaar
 - Filicide: vanaf 1 jaar
- Kwalificatie
 - Moord / doodslag / zware mishandeling mddtg / mishandeling mddtg

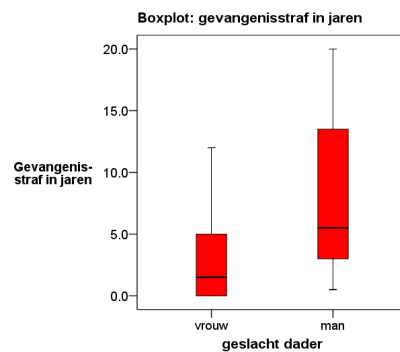
Resultaten

- Bestaat er verschil in opgelegde gevangenisstraf aan mannelijke en vrouwelijke kinderdoders?

Vershil gevangenisstraf ($p=,002$)

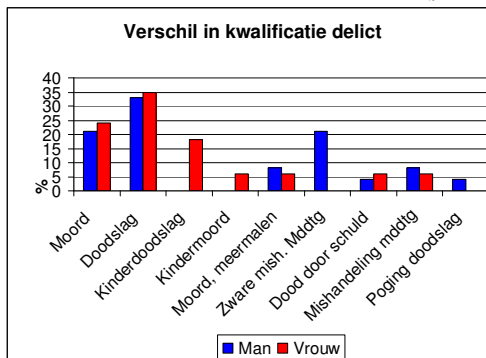
Vershil in gevangenisstraf

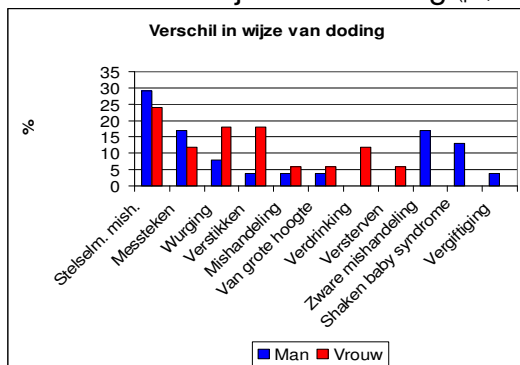
Factoren van invloed op straf

- Kwalificatie
- Wijze van doding
- Aantal slachtoffers
- Persoon van de dader
 - Toerekeningsvatbaarheid
 - Stoornissen
 - Recidive risico

Geen verschil in kwalificatie (p=,392)

Geen verschil wijze van doding (p=,222)

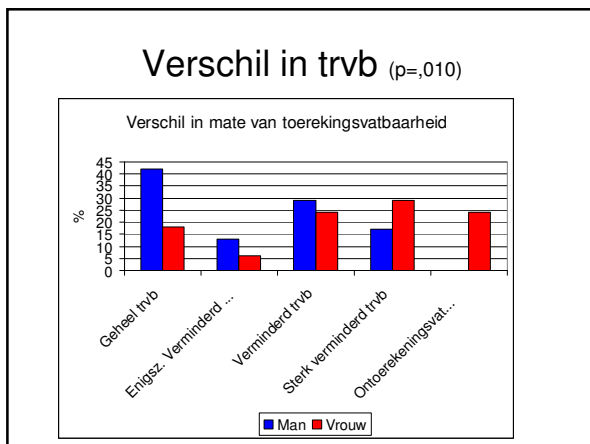
Geen verschil aantal slachtoffers (p=,872)

- Ruim 80% van zowel mannelijke als vrouwelijke daders maakt 1 slachtoffer
- In zaken met meerdere slachtoffers:

Mannelijke daders

Vrouwelijke daders

Mannelijke daders				Vrouwelijke daders			
Aantal slachtoffers	Straf	Behandeling	Trvb	Aantal slachtoffers	Straf	Behandeling	Trvb
2 (amf.psy)	18	Geen	enigsz	2 (art. 290)	1,5	TBS	verm.
2 (gezin)	15	TBS	Sterk	3	0	TBS	ontrvb
3 (gezin)	18	Geen	Trvb	4 (art. 290)	3	TBS	sterk
3 (poosle vriendin)	20	TBS	Verm.				

Verskil in trvb, maar...

- Wanneer dader ontoerekeningsvatbaar wordt verklaard, kan geen gevangenisstraf worden opgelegd.
- Buiten beschouwing laten van ontrvb vrouwen, wordt aan mannen nog steeds ruim 2x zo hoge gevangenisstraf opgelegd.
- Verskil straf blijft bestaan ($p=,002$ wordt $p=,029$)

Verskil in trvb, maar...

- Buiten beschouwing laten van ontrvb, geeft mate trvb **geen** significant verschil meer ($p=,010$ wordt $p=,122$)

Alleen vrouwen geheel ontrvb

- A11752; dochter, moeder en nichtje vermoord
- Licht verstandelijk gehandicapt, snel overvraagd en overbelast. Ernstige depressie met gesuperponeerde psychotische momenten. Door de overbelasting klampte zij zich vast aan de gedachte "het moet ophouden", die haar in een verkokering onomkeerbaar meezoog met de thans ten laste gelegde feiten als gevolg. Hierbij wordt betrokkene niet meer in staat geacht om nadere afwegingen te maken.

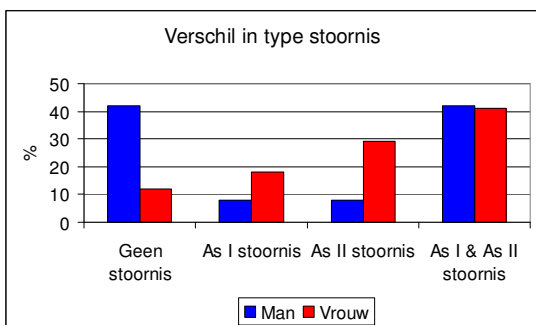
- AU6088; zoontje, 6 jaar
- Zij decompenseerde en raakte in een toestand van een psychotische depressie, waarin haar perceptie van de werkelijkheid volledig werd vervormd. Verdachte leefde in de vaste overtuiging dat het bestaan van haar zoon uitzichtloos was, zoals ze ook haar eigen toekomst als uitzichtloos beleefde. Ze kon het kind slechts beleven als een deel van haar depressieve zelf. De gedragingen van verdachte zijn geheel te herleiden tot de hiervoor genoemde stoornis en problematiek en verdachte is in het geheel niet tot bijsturing van het gedrag in staat geweest.

- BA8770; zoontje, 5 jaar
- verdachte heeft gehandeld in een vlaag van paniekerige achterdocht tijdens een kortdurend psychotisch decompenseren. Diverse aspecten van haar persoonlijkheid zijn zeer gebrekkig geïntegreerd, waardoor zij ondermeer weinig greep heeft op haar eigen emoties en driften. Onder stress verliest zij de greep op de realiteit en kan zij kortdurend psychotisch decompenseren. Zij beantwoordt aan de criteria van de borderline persoonlijkheidsstoornis.

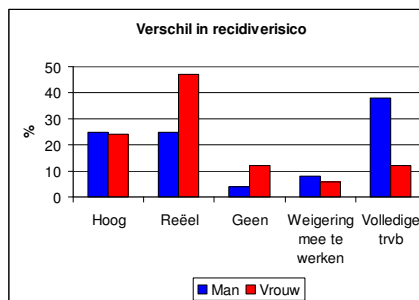
- BH8888; dochter, 2,5 jaar
- verdachte werd ten tijde van het delict gelegde in haar handelen volledig beheerst door haar psychose. Ze had immers de paranoïd-psychotische overtuiging dat zij en haar dochter de dag erna zouden worden gedood door satanisten en ze heeft op basis daarvan de keuze gemaakt er zelf een einde aan te maken, omdat dat minder pijnlijk zou zijn. Die keuze was voor verdachte op dat moment en onder invloed van dat waandenkbeeld logisch.

- Alleen vrouwen zijn ontrvb verklaard. Terwijl ook mannen onder invloed van psychose het delict hebben gepleegd:
- BB9758, Maasmeisje: sterk verm. Trvb
- AO3140, van balkon naar beneden gooien: sterk verm. trvb

Geen verschil type stoornis (p=,301)

Geen verschil recidive risico (p=,248)

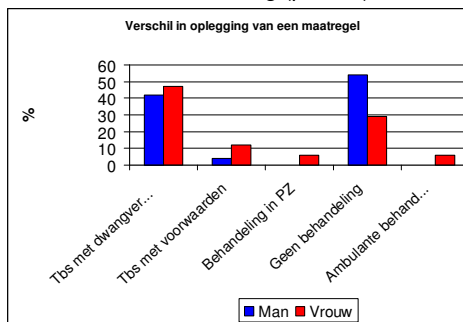

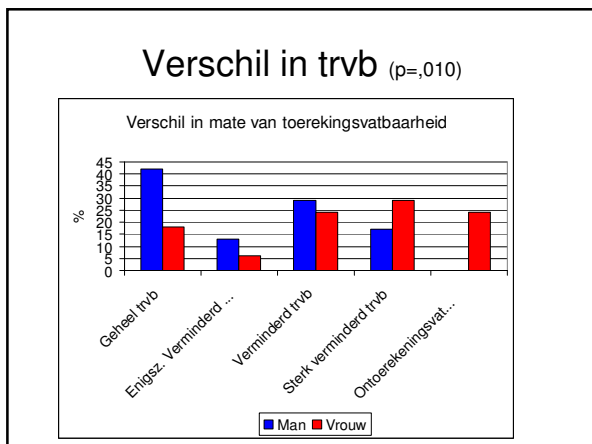
Resultaten

- Bestaat er verschil in opgelegde maatregel aan mannelijke en vrouwelijke kinderdoders?

Geen verschil in oplegging maatregel

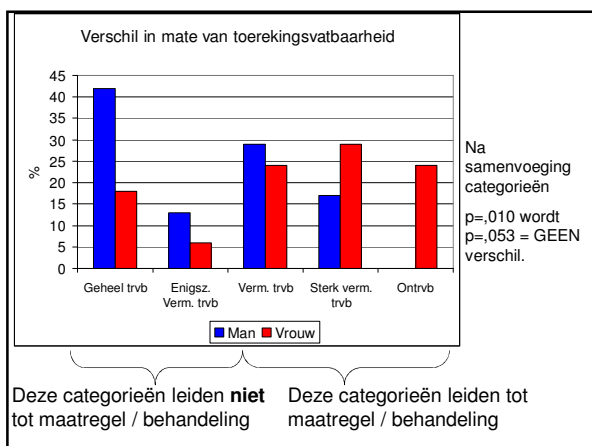
Geen verschil behandeling (p=,552)

Verschil in trvb. (p=,010)

- Discrepantie: wel verschil in trvb, maar geen verschil in oplegging maatregel
- Verklaring: trvb en enigszins trvb krijgen geen behandeling of maatregel

Discussie

Mannen krijgen hogere straffen opgelegd dan vrouwen.

In de verklarende factoren zit geen verschil:

- Geen verschil
 - Kwalificatie
 - Wijze van doding
 - Aantal slachtoffers
 - Persoon van de dader
 - Mate trvb
 - Stoornissen
 - Recidive risico

Discussie

- Worden vrouwen dan toch eerder als “ziek” en mannen eerder als “slecht” bestempeld? (onbewust)

Discussie

- Door beperkt aantal casussen
 - Is Mann-Whitney test gebruikt, deze heeft minder power dan t-toets
 - Is het niet mogelijk om relaties tussen variabelen te meten
- Het was alleen mogelijk om per variabele het verschil te meten tussen de mannelijke en vrouwelijke populatie

Vragen?

Vershil in gevangenisstraf ($p=,002$)

- Factoren bepalend voor strafoplegging
 - Geen verschil in kwalificatie ($p=,392$)
 - Geen verschil wijze van doding ($p=,222$)
 - Geen verschil aantal slachtoffers ($p=,872$)
 - Verschil in trvb ($p=,010$)
 - Geen verschil recidive risico ($p=,248$)
 - Geen verschil stoornissen ($p=,135$)
 - Geen verschil type stoornis ($p=,301$)
 - Geen verschil samenvoeging cat. Trvb ($p=,053$)

Geen verschil in maatregel
($p=,552$)

- Factoren bepalend voor opleggen maatregel
 - Geen verschil recidive risico ($p=,248$)
 - Verschil in trvb ($p=,010$)
 - Geen verschil cat samen trvb ($p=,053$)
 - Geen verschil stoornissen ($p=,135$) of type ($,301$)
 - Geen verschil wel/geen stoornis ($p=,084$)
 - Soort stoornis mogelijk van invloed op mate trvb